KINNITATUD
Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu
19.10.2023 otsusega nr 32
VIIMATI MUUDETUD
Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu
16.10.2025 otsusega nr 44

Eesti Külmaliidu
KUTSE ANDMISE KORD
külmatehnika kutseala kutsetele

1 ÜLDOSA

1.1. Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:

1) **Külmamehaanik A2, tase 3**
2) Külmamehaanik, tase 3 osakutse Väikeseadmetest külmaaine kokkukoguja, kategooria D
3) Külmamehaanik, tase 3 osakutse Külmasüsteemi lekkekontrollija kontuuri avamata, kategooria E
4) **Külmamehaanik A1, tase 4**
5) Külmamehaanik A1, tase 4 kutse spetsialiseerumine R-744 (CO2) aineid sisaldavate KKSP-seadmete ja süsteemide käitleja, kategooria B
6) Külmamehaanik A1, tase 4 kutse spetsialiseerumine R-717 (NH3 -ammoniaak) aineid sisaldavate KKSP-seadmete ja süsteemide käitleja, kategooria C
7) **Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5**
8) Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 kutse spetsialiseerumine R-744 (CO2) aineid sisaldavate KKSP-seadmete ja süsteemide käitleja, kategooria B
9) Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 kutse spetsialiseerumine R-717 (NH3 -ammoniaak) aineid sisaldavate KKSP-seadmete ja süsteemide käitleja, kategooria C

Külmamehaanik, tase 3 ja 4 või külmatehnika paigaldusjuht, tase 5 kutse- või osakutse tunnistuse saanud isik omab õigust teostada toiminguid seadmetega, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid. Nimetatud ainete kasutamine ja käitlemine on määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 2024/573, milles käsitletakse fluoritud kasvuhoonegaase ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 517/2014 ja Komisjoni määrusele (EL) 2024/2215, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/573 miinimumnõuded, mille alusel antakse füüsilistele ja juriidilistele isikutele sertifikaate seoses fluoritud kasvuhoonegaase või nende alternatiive sisaldavate paiksete külmutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpadega, orgaanilise Rankine'i ringprotsessi põhimõttel töötavate seadmetega ning külmikveokite, -haagiste ja -kergsõidukite, konteinerite ja rongivagunite külmutusseadmetega, samuti selliste sertifikaatide vastastikuse tunnustamise tingimused, ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2067, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 2024/590, milles käsitletakse osoonikihti kahandavaid aineid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1005/2009, samuti atmosfääriõhu kaitse ja jäätmeseadusele ning nende allastme õigusaktidele. Osoonikihti kahandavaid aineid käitlevate isikute pädevusnõuded on kehtestatud keskkonnaministri 2. mai 2013. a määrusega nr 13 „Osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate või nendel ainetel põhinevate toodete, seadmete või mahutite käitlemisega tegeleva isiku pädevusnõuded".

Kutsete ja osakutsete vastavus Komisjoni määruse (EL) 2024/2215 ning eelmise külmatehnika kutse andmise korraga on järgnev:

Kutse- või osakutse nimetus	**Vastavus Euroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2024/2215 kategooriatele**	**Vastavus Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) 2015/2067 kategooriatele** (artikkel 4 p. 2 ja lisa I)
Külmamehaanik A2, tase 3	A2	II
Külmamehaanik, tase 3 osakutse „Väikeseadmetest külmaaine kokkukoguja, kategooria D“	D	III
Külmamehaanik, tase 3 osakutse „Külmasüsteemi lekkekontrollija kontuuri avamata, kategooria E“	E	IV
Külmamehaanik A1, tase 4 ja selle spetsialiseerumised: R-744 (CO2), kategooria B ja R-717 (NH3 - ammoniaak), kategooria C	A1 B C	I
Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 ja selle spetsialiseerumised: R-744 (CO2), kategooria B ja R-717 (NH3 -ammoniaak), kategooria C	A1 B C	I

Kutse vastavus Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 kategooriatele ning tunnistuse omanikul teha lubatud toimingud (s.h osoonikihti kahandavate ainetega seonduvad käitlemistoimingud) esitatakse kutse- või osakutsetunnistusega kaasa antaval õiendil (vt kord p 5.6).

1.2. Külmamehaanik, tase 4 versioon 8 kutsestandardi alusel jätkatakse kutse andmist kutseõppe tasemeõppe lõpetajatele kuni 31.08.2027.
1.3. Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.
1.4. Kutse taotlemine ja taastõendamine on taotlejale tasuline (vastavalt kutseseaduse § 17 lõikele 2), v.a punktis 3.5.1 nimetatud juhul. Tasu suuruse kinnitab Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu) kutse andja ettepaneku alusel.
1.4.1. Kutse andjal on õigus teha kutse andmise tasu suuruse osas soodustusi Eesti Külmaliidu (EKL) liikmetele. Soodustus kaetakse EKL omavahenditest.
1.5. Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustatakse kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel.

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele kutsete külmamehaanik A2, tase 3; külmamehaanik A1, tase 4, ja külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5, on määratud nimetatud kutsestandardite osas B.1 nii kutsete esmataotlemise ja taastõendamise puhul.
2.2 Nõuetes nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastav keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe alase koolitus, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul, tuleb läbida alloleva sagedusega:

1) Külmamehaanik A2, tase 3 täiskutse – 5 aastat, osakutsed – iga 7 aasta järel
2) Külmamehaanik A1, tase 4, sh spetsialiseerumised – iga 5 aasta järel
3) Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5, sh spetsialiseerumised – iga 5 aasta järel

2.3 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid

2.3.1 <u>Töömaailma taotlejale</u>

2.3.1.1 Kutse külmamehaanik A2, tase 3 ja selle osakutsed:

a) vormikohane avaldus (vorm Lisa 1);
b) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart);
c) põhiharidust tõendava dokumendi koopia;
d) erialast töökogemust tõendav dokument (vorm Lisa 2) - osakutse taotlemiseks ei ole erialase töökogemuse dokumente vaja esitada;
e) Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe alase koolituse, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul, läbimist kinnitava dokumendi koopia. Koolituse läbimist tõendav dokument ei tohi olla täiskutse taotlemisel vanem kui 5 aastat ja osakutse puhul 7 aastat.

2.3.1.1 Kutse külmamehaanik A1, tase 4 ja selle spetsialiseerumised

a) vormikohane avaldus (vorm Lisa 1);
b) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart);
c) põhiharidust tõendava dokumendi koopia;
d) erialast töökogemust tõendav dokument (vorm Lisa 2);
e) kutse külmamehaanik A1, tase 4 spetsialiseerumiseta taotlemisel Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe alase koolituse, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul, läbimist kinnitava dokumendi koopia. Koolituse läbimist tõendav dokument ei tohi olla vanem kui 5 aastat;
f) kutse külmamehaanik A1, tase 4 spetsialiseerumise R-744 (CO_2) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria B taotlemisel ning spetsialiseerumise R-717 (NH_3 – ammoniaak) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria C taotlemisel lisaks punktis (e) toodule vastavasisuliste, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavate koolituste läbimist kinnitava dokumendi koopia, mis ei tohi olla vanem kui 5 aastat.

2.3.1.2 Kutse külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 ja selle spetsialiseerumised

a) vormikohane avaldus (vorm Lisa 1);
b) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart);
c) keskharidust tõendava dokumendi koopia;
d) külmamehaanik, tase 4 kutsetunnistuse koopia;

e) erialast töökogemust tõendav dokument (vorm Lisa 2) ja viimasel kolmel kalendriaastal taotleja poolt teostatud kolme objekti tehniliste tööde kirjeldus;
f) kutse Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 spetsialiseerumiseta taotlemisel Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe alase koolituse, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul, läbimist kinnitava dokumendi koopia. Koolituse läbimist tõendav dokument ei tohi olla vanem kui 5 aastat;
g) kutse Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 spetsialiseerumise R-744 (CO_2) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria B taotlemisel ning spetsialiseerumise R-717 (NH_3 – ammoniaak) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria C taotlemisel lisaks punktis (f) toodule vastavasisulist, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 koolituste läbimist kinnitava dokumendi koopia, mis ei tohi olla vanem kui 5 aastat.

2.3.2 Kutseõppe tasemeõppe lõpetajale:

Kutseõppe tasemeõppe lõpetajate kutseeksamile registreerimiseks esitab kutseõppeasutus eksamihalduskeskkonda koondavalduse vastava eriala tasemeõppe õppekava läbinud õppurite kohta.
Koondavaldusel märgitakse vähemalt järgmised andmed: taotleja ees- ja perenimi, isikukood, eksami keel, isikuandmete avalikustamine kutseregistris (ei/jah), paberkandjal kutsetunnistus (ei/jah).

2.3.3 Kutse taastõendamiseks esitatavad dokumendid

Kutsete külmamehaanik tase 3 (sh osakutsed), 4 ja külmatehnika paigaldusjuht tase 5 taastõendamiseks esitatavad dokumendid:

a) vormikohane avaldus (vorm Lisa 3);
b) koopia isikut tõendavast dokumendist (pass või ID kaart);
c) taastõendamist vajava kutse kutsetunnistuse koopia;
d) erialase töökogemuse kirjelduse (vorm Lisa 2) – ei ole vaja 3-nda taseme osakutsete puhul;
e) erialaste täienduskoolituste läbimist tõendavad dokumendid (kirjeldus lisada sooviavaldusele);
f) kutsete külmamehaanik tase 3 (sh osakutsed) ja kutsete külmamehaanik A1, tase 4 ja kutse külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 spetsialiseerumiseta taastõendamisel Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe alase koolituse, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul, läbimist kinnitava dokumendi koopia. Koolituse läbimist tõendav dokument ei tohi olla vanem kui 7 aastat osakutse puhul. Neljanda ja viienda taseme kutsete puhul ei tohi koolituse läbimist tõendav dokument olla vanem kui 5 aastat.
g) kutsete külmamehaanik A1, tase 4 ja külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 spetsialiseerumise R-744 (CO_2) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria B taotlemisel ning spetsialiseerumise R-717 (NH_3 – ammoniaak) sisaldavate KKSP-seadmete ja -süsteemide käitlemisele, kategooria C taastõendamisel lisaks punktis (f) toodule vastavasisuliste, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 koolituste läbimist kinnitava dokumendi koopia, mis ei tohi olla vanem kui 5 aastat.

2.4 Dokumentide esitamine ja menetlemine

2.4.1 Kutse taotlemiseks vajalikud dokumendivormid ning nõuded dokumentidele on leitavad kutse andja veebilehel https://kylmaliit.ee

2.4.2 Kutse taastõendamise jaoks vajalikud, nõuetekohaselt vormistatud ja allkirjaga (ühe digiallkirjaga) kinnitatud dokumentide pakett esitatakse kutse andja poolt määratud tähtajaks.

2.4.3 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse esmataotlemisel:

3.1.1 Kutsete külmamehaanik A2, tase 3 ja külmamehaanik A1, tase 4 hindamismeetodid:

1) valikvastustega teooriatest;
2) praktiline töö
3) vestlus (taotleja jagab praktilise töö kohta seletusi ja vastab küsimustele).

Valikvastustega teooriatest, praktiline töö ja vestlus toimuvad vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 lisas I esitatud kontrollitavate oskuste ja teadmiste miinimumnõuetele ja samuti sama lisa alguses punktides 1-3 eksamile esitatud täpsustatud nõuetele. Hinnatavate teadmiste ja oskuste sisu sõltub taotletavast kutsest. Praktilise töö käigus teeb taotleja vastava kategooria toimingu asjakohaste materjalide, töövahendite ja seadmetega.

Külmamehaanik A1, tase 4 põhikutse (spetsialiseerumiseta) taotlemisel hinnatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava, regulatsioonide, keskkonna-, ohutuse- ja energiatõhususe koolitusel (mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul) omandatud teadmisi.

Külmamehaanik A1, tase 4 põhikutse taotlemisel koos CO_2 või ammoniaagi (kategooriad B või C) **spetsialiseerumisega**, hinnatakse lisaks ülaltoodule kategooriate B ja/või C, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavatel koolitustel omandatud teadmisi.

Külmamehaanik A1, tase 4 kutse CO_2 või ammoniaagi (kategooriad B või C) **spetsialiseerumise taotlemisel (põhikutseta)**, hinnatakse kategooriate B ja/või C Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavatel koolitustel omandatud teadmisi.

Kutse külmamehaanik, E tase 3 osakutsete - Külmasüsteemi lekkekontrollija kontuuri avamata, **kategooria E** ning **Väikeseadmetest külmaaine kokkukoguja, kategooria D, hindamismeetodid:**

1) valikvastustega teooriatest;
2) praktiline töö;
3) vestlus (taotleja jagab praktilise töö kohta seletusi ja vastab küsimustele).

Valikvastustega teooriatest, praktiline töö ja vestlus toimuvad vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 lisas I esitatud kontrollitavate oskuste ja teadmiste miinimumnõuetele ja samuti samas lisa alguse punktides 1-3 eksamile esitatud täpsustatud nõuetele. Hinnatavate teadmiste ja oskuste sisu sõltub taotletavast kutsest. Praktilise töö käigus teeb taotleja vastava kategooria toimingu asjakohaste materjalide, töövahendite ja seadmetega.

3.1.2 Kutse külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 hindamismeetodid:

1) valikvastustega teooriatest
2) kirjalik ülesanne;

3) vestlus (taotleja jagab tema poolt tehtud (vähemalt kolme) projektide/tehniliste tööde kohta seletusi ja vastab küsimustele).

Avatud vastusega küsimused teooriatestis, praktiline töö ja vestlus toimuvad vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 lisas I esitatud kontrollitavate oskuste ja teadmiste miinimumnõuetele ja samuti samas lisa alguses eksamile esitatud täpsustatud nõuetele. Hinnatavate teadmiste ja oskuste sisu sõltub taotletavast kutsest. Praktilise töö käigus teeb taotleja teeb vastava kategooria toimingu asjakohaste materjalide, töövahendite ja seadmetega.

Külmamehaanika paigaldusjuht A1, tase 5 põhikutse (spetsialiseerumiseta) taotlemisel hinnatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava, regulatsioonide, keskkonna-, ohutuse- ja energiatõhususe koolitusel (mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul) omandatud teadmisi.

Külmamehaanika paigaldusjuht A1, tase 5 põhikutse taotlemisel koos CO_2 või ammoniaagi (kategooriad B või C) **spetsialiseerumisega**, hinnatakse lisaks ülaltoodule kategooriate B ja/või C, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavatel koolitustel omandatud teadmisi.

Külmamehaanika paigaldusjuht A1, tase 5 CO_2 või ammoniaagi (kategooriad B või C) **spetsialiseerumise taotlemisel (põhikutseta)**, hinnatakse kategooriate B ja/või C Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavatel koolitustel omandatud teadmisi.

3.2 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse, sh oskutse ja spetsialiseerumiste taastõendamisel

3.2.1 Kutsete külmamehaanik tase 3, tase 4 ja külmatehnika paigaldusjuht, tase 5 hindamismeetodid:

1) hindamine dokumentide alusel;

2) valikvastustega teooriatest, kui kutset taastõendatakse esmakordselt – hinnatakse Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastava, regulatsioonide, keskkonna-, ohutuse- ja energiatõhususe alasel koolitusel (mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul) omandatud teadmisi. Kui taastõendatakse CO2 või ammoniaagi spetsialiseerumist (kategooriad B või C) hinnatakse lisaks kategooriate B ja/või C, Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavatel koolitustel omandatud teadmisi.

3) stendieksam – kutsekomisjonil omab õigust suunata stendieksamile, kui kutse taastõendamiseks nõutud täienduskoolituse maht on ebapiisav.

3.2.2 Taotleja kompetentsuse hindamine kutse taastõendamisel, Vabariigi Valitsuse välja kuulutatud eriolukorras.

3.2.2.1 Juhul, kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud laiaulatuslike piirangute (sh välja kuulutatud eriolukorra) tõttu ei ole kutse andjal võimalik kutse taastõendamist läbi viia ja/või kutse taastõendamist taotleval isikul temast mitteolenevatel põhjustel kutse taastõendamiseks vajalikke eeldusi täita (nt täienduskoolituse läbimine), toimub kutse erakorraline taastõendamine kutsekomisjoni põhjendatud otsuse alusel olemasoleva kutsetunnistuse kehtivusaega pikendades kuni kuue kuuni peale nimetatud piirangute eeldatavat lõppemist.

3.2.2.2 Kutse taastõendamine punktis 3.2.2.1 toodud eriolukorras on taotlejale tasuta.

3.3 Kutseõppe tasemeõppe lõpetajale kutseeksami vorm

3.3.1 Külmamehaanik, tase 4 kutseõppe tasemeõppe lõpetajate kutseeksami läbiviimise vorm on kombineeritud eksam.
3.3.2 Valikvastustega teooriatest, praktiline töö ja vestlus toimuvad vastavalt kutsestandardile ja vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 lisas I esitatud kontrollitavate oskuste ja teadmiste miinimumnõuetele ning samuti sama määruse Lisa alguses punktides 1-3 eksamile esitatud täpsustatud nõuetele. Hinnatavate teadmiste ja oskuste sisu sõltub taotletavast kutsest.
3.3.3 Punktis 3.3.2 seatud nõuet kohaldatakse lõpetajatele alates 01.09.2027.

3.4 Varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamine

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.
Kutsekomisjon võib arvestada osa kompetentse tõendatuks erialast haridust tõendava tunnistuse või täienduskoolituse tõendi alusel, nt kui taotleja on läbinud külmutusseadmete õppekava või erialase täienduskoolituse, mille lõpetamisest pole möödunud enam kui 2 aastat. Sel juhul võib kutsekomisjon taotleja teoreetilise testi lugeda osaliselt sooritatuks. Samuti võib kutsekomisjon haridust tõendava tunnistuse puudumisel arvestada töötamisel omandatud kompetentse, kui taotleja esitab arvestatava tõendusmaterjali (tööandjapoolne iseloomustus, tööülesannete kirjeldus jms.)

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja (edaspidi KA) kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 korda aastas.
1.2 KA loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid;
2) hindamiste toimumise ajad;
3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks;
4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

4.3 Taotleja saab korduseksami sooritada (soodustatud tingimustel) üks kord. Soodustatud tingimused on: korduseksam tuleb sooritada ühe aasta jooksul, viimase eksami toimumise kuupäevast arvates. Teooriaeksami kordussooritus maksab 50% kutseeksami täishinnast ja praktilise eksami kordussooritus 75% kutseeksami täishinnast.
4.4 Praktiline eksam on jagatud nelja ossa. Praktilise eksami ühe osa kordussooritus maksab 25% kutseeksami täishinnast. Praktilise eksami korduseksami sisu vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) 2024/2215 lisas I vastavale kutsele ja kutsestandardis oskuste osas esitatud nõuetele.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.
5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.
5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi ja -tulemuse kohta kutsekomisjonile.
5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.
5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.
5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7 Paberkandjal kutsetunnistuse väljastab kutse saanud isikule tema taotlusel kutse andja. Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.

5.8 Kutsetunnistuse või osakutsetunnistusega antakse kaasa järgmise teabega **õiendid:**

5.8.1 Külmamehaanik A2, tase 3
Külmamehaanik A2, tase 3 kutse vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 kategooriale A2 ning käesoleva tunnistuse omanik võib teha järgnevaid toiminguid seadmetega, mis sisaldavad kuni 3 kg fluoritud kasvuhoonegaase või süsivesinikke või kuni 6 kg, kui tegemist on asjakohaselt märgistatud hermeetiliselt suletud seadmetega:
a) lekete kontrollimine koos kontuuri avamisega);
b) fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava külmaaine kokkukogumine;
c) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete paigaldamine;
d) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
e) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

Käesoleva tunnistuse omanik võib teha eelpool nimetatud toiminguid ka osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate seadmetega eelpool nimetatud koguse ulatuses, pidades silmas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2024/590 osoonikihti kahandavaid ainete kohta sätestatud keelde ja erisusi.

5.8.2 Külmamehaanik A2, tase 3 - Väikeseadmetest külmaaine kokkukoguja, kategooria D
Külmamehaanik A2, tase 3 kutse vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 kategooriale A2 (D) ning käesoleva tunnistuse omanik võib teha järgnevat toimingut seadmetega, mis sisaldavad kuni 3 kg fluoritud kasvuhoonegaase või süsivesinikke või kuni 6 kg, kui tegemist on asjakohaselt märgistatud hermeetiliselt suletud seadmetega:
a) fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumine

Käesoleva tunnistuse omanik võib teha eelpool nimetatud toiminguid ka osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate seadmetega eelpool nimetatud koguse ulatuses, pidades silmas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2024/590 osoonikihti kahandavaid ainete kohta sätestatud keelde ja erisusi.

5.8.3 Külmamehaanik A2, tase 3 - Külmasüsteemi lekkekontrollija kontuuri avamata, kategooria E
Külmamehaanik A2, tase 3 kutse vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 (EL) nr kategooriale A2 (E) ning käesoleva tunnistuse omanik võib teha järgnevaid toiminguid seadmetega, tingimusel et sellega ei kaasne määruse (EL) 2024/573 I lisas ja II lisa 1. jaos loetletud fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava jahutuskontuuri avamist:
a) lekkekontroll.

Käesoleva tunnistuse omanik võib teha eelpool nimetatud toimingut ka osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate seadmetega eelpool nimetatud koguse ulatuses, pidades silmas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2024/590 osoonikihti kahandavaid ainete kohta sätestatud keelde ja erisusi.

Külmamehaanik A2, tase 3 ja selle osakutse omanik töötab järgnevate seadmetega:
a) paiksed külmutusseadmed ja -süsteemid;
b) paiksed kliimaseadmed ja soojuspumbad;
c) paiksed orgaanilise Rankine'i ringprotsessi põhimõttel töötavad seadmed;

d) külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmed;
e) külmikkergsõidukite ja rahvusvaheliste vedude konteinerite ja rongivagunite külmutusseadmed.

5.8.4 Külmamehaanik A1, tase 4

Külmamehaanik A1, tase 4 kutse vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 A1 kategooriale ning käesoleva kutsetunnistuse omanik võib ilma seadmes sisalduva aine koguseliste piiranguteta teha järgnevaid toiminguid:

a) lekete kontrollimine (sh lekkekontroll kontuuri avamisega);
b) fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava külmaaine kokkukogumine
c) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete paigaldamine;
d) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
e) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

Käesoleva tunnistuse omanik võib teha eelpool nimetatud toiminguid ka osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate seadmetega eelpool nimetatud koguse ulatuses, pidades silmas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2024/590 osoonikihti kahandavaid ainete kohta sätestatud keelde ja erisusi.

Kui on omistatud spetsialiseerumine, siis kantakse õiendile täiendav tekst:

Külmamehaanik A1, tase 4, R-744 (CO_2 - süsihappegaas), kategooria B
a) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete paigaldamine;
b) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
c) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

ja/või

Külmamehaanik A1, tase 4, R-717 (NH_3 - ammoniaak), kategooria C
a) ammoniaaki sisaldavate seadmete paigaldamine;
b) ammoniaaki sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
c) ammoniaaki sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

Külmamehaanik A1, B või C, tase 4 töötab järgnevate seadmetega:
a) paiksed külmutusseadmed ja -süsteemid;
b) paiksed kliimaseadmed ja soojuspumbad;
c) paiksed orgaanilise Rankine'i ringprotsessi põhimõttel töötavad seadmed;
d) külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmed;
e) külmikkergsõidukite ja rahvusvaheliste vedude konteinerite ja rongide külmutusseadmed.

5.8.5. Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5

Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 kutse vastab Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2024/2215 A1 kategooriale ning käesoleva kutsetunnistuse omanik võib ilma seadmes sisalduva aine koguseliste piiranguteta teha järgnevaid toiminguid:
a) lekete kontrollimine (sh lekkekontroll kontuuri avamisega);
b) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldava külmaaine kokkukogumine;
c) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete paigaldamine;
d) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine.
e) fluoritud kasvuhoonegaase ja süsivesinikke sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine

Käesoleva tunnistuse omanik võib teha eelpool nimetatud toiminguid ka osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate seadmetega eelpool nimetatud koguse ulatuses, pidades silmas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2024/590 osoonikihti kahandavaid ainete kohta sätestatud keelde ja erisusi.

Kui külmatehnika paigaldusjuhile on omistatud spetsialiseerumine, siis kantakse õiendile täiendav tekst:

Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 4, R-744 (CO_2 - süsihappegaas), kategooria B
a) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete paigaldamine;
b) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
c) süsinikdioksiidi sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

ja/või

Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 4, R-717 (NH_3 - ammoniaak), kategooria C
a) ammoniaaki sisaldavate seadmete paigaldamine;
b) ammoniaaki sisaldavate seadmete remont, hooldamine ja teenindamine;
c) ammoniaaki sisaldavate seadmete kasutuselt kõrvaldamine.

Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 töötab järgnevate seadmetega:
a) paiksed külmutusseadmed ja -süsteemid;
b) paiksed kliimaseadmed ja soojuspumbad;
c) paiksed orgaanilise Rankine'i ringprotsessi põhimõttel töötavad seadmed;
d) külmikveokite ja -haagiste külmutusseadmed;
e) külmikkergsõidukite ja rahvusvaheliste vedude konteinerite ja rongide külmutusseadmed.

5.9 Kutsetunnistuse õiendile kantavaid lubatud käitlemistoimingute mõisteid - paigaldus, remont, hooldus ja teenindus, kokkukogumine, lekkekontroll ja kasutamiselt kõrvaldamine - kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2024/573 artiklis 3 esitatud tähenduses.

5.10 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:
1) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
2) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
3) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

4) kutset omav isik ei ole hiljemalt 12. märts 2029 läbinud Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 sisunõuetele vastavat keskkonna-, ohutuse-, energiatõhususe koolitust, mis sisaldab ka esmaabi külmatehnika käitlemisel esinevate õnnetuste ja vigastuste puhul.

5.11 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele jne.

5.12 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (http://www.ametlikudteadaanded.ee/).

5.13 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.
Külmamehaanik A2, tase 3 kutsetunnistus kehtib 5 aastat.
Tase 3 osakutsete D ja E tunnistused kehtivad 7 aastat.
Külmamehaanik A1, tase 4 ja selle spetsialiseerumiste kutsetunnistused B (CO_2) või C (NH_3) kehtivad 5 aastat.
Külmatehnika paigaldusjuht A1, tase 5 ja selle spetsialiseerumiste kutse tunnistused B (CO_2) või C (NH_3) kehtivad 5 aastat.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseseadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseis
Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:
1) Tööandjad
Roland Jung – TRV Kliima AS
Raido Malõšev – Eesti Soojuspumba Liit
2) Töötajad/spetsialistid
Jaan Laul – Külmaekspert OÜ
Riho Pilv – MTÜ Eesti Külmaliit
3) Koolitajad
Virgo Rotenberg – Tallinna Tööstushariduskeskus
4) Muud osapooled
Aleksander Iivanainen, Inspecta Eesti OÜ
Reelika Mägi – Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ

7.3 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele
1) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
2) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet külmatehnika kutsealast ning eripärast.
3) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.
4) Kutsekomisjoni liige ei tohi osaleda taotlejale kutse andmise otsustamisel, kui ta on:
   * osalenud hindamiskomisjoni töös või
   * vahetult seotud taotlejale kutse andmiseks ettevalmistava koolituse või väljaõppe korraldamisega või
   * taotleja tööandja või muul viisil isiklikult huvitatud kutse andmisest või kui muud asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses.

7.4 Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra, kus sätestatakse:
1) kutsekomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine ja kvoorumi määratlemine,
2) kutsekomisjoni otsuste vastuvõtmine ja protokollimine,
3) taotleja avalduse ja muude dokumentide vastuvõtmise ning menetlemise korraldamine,
4) hindamiskomisjoni moodustamine, ülesanded ja töö korraldamine,
5) kutse- ja hindamiskomisjoni liikmete töö tasustamise põhimõtted.

8 HINDAMISKOMISJONI

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjon(id). Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni(de) liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

1) kutsealane kompetentsus,
2) kutsesüsteemialane kompetentsus,
3) hindamisalane kompetentsus.

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

9 TÄIENDAVAD NÕUDED KUTSE ANDJALE JA KUTSEKOMISJONILE

9.1 Kutsekomisjon ja kutse andja kavandavad ja koostavad eksamid nii, et oleks tagatud kutsestandardis, Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 2024/2015 lisas ja Eesti asjakohastes õigusaktides kehtestatud teadmiste ja oskuste kontrollimine.

9.2 Kutse andja tagab, et eksamit vastu võtma määratud eksamineerijatel on vajalikud teadmised asjaomaste eksamineerimismeetodite ja -dokumentide kohta ning pädevus eksamiga hõlmatud valdkonnas ja tagab eksami jaoks vajalike seadmete, tööriistade ja materjalide olemasolu, tulenevalt Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 2024/2215 nõuetest.

10 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud dokumentide säilitamise korras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.